

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibariyle finansal tablolar ve
bağımsız denetim raporu**

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Bağımsız denetim raporu	1-2
Bilanço	3-4
Kapsamlı gelir tablosu	5
Özsermaye değişim tablosu	6
Nakit akım tablosu	7
Finansal tablolara ilişkin notlar	8-59

Bağımsız denetim raporu

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi
Yönetim Kurulu'na:

Giriş

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait kapsamlı gelir tablosunu, özsermaye değişim tablosunu, nakit akım tablosunu ve önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal tablolarla ilgili olarak şirket yönetiminin sorumluluğu

Şirket yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmayı sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim kuruluşunun sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Şirket'in iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Şirket yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Şirket yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar, Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi'nin 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Erdem Tecer, SMMM
Sorumlu Ortak, Başdenetçi

12 Şubat 2010
İstanbul, Türkiye

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla****Seri : XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış****Bilanço****(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	6	31.881.177	65.911.910
Finansal yatırımlar	7	-	-
Ticari alacaklar		128.188.437	136.553.576
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	37	30.621.228	22.522.704
- Diğer ticari alacaklar	10	97.567.209	114.030.872
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	12	-	-
Diğer alacaklar	11	482	331
Stoklar	13	166.356.161	117.045.641
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar	15	74.129.647	-
Diğer dönen varlıklar	26	23.919.235	23.885.914
Toplam dönen varlıklar		424.475.139	343.397.372
Duran varlıklar			
Ticari alacaklar		31.422.645	37.617.739
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	37	-	-
- Diğer ticari alacaklar	10	31.422.645	37.617.739
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	12	-	-
Diğer alacaklar	11	5.903	5.903
Finansal yatırımlar	7	-	2.107.000
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	16	-	-
Canlı varlıklar	14	-	-
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	17	-	-
Maddi duran varlıklar	18	102.591.845	96.709.092
Maddi olmayan duran varlıklar	19	39.832.961	23.542.779
Şerefiye	20	-	-
Ertelenmiş vergi varlığı	35	2.661.472	4.476.527
Diğer duran varlıklar	26	-	-
Toplam duran varlıklar		176.514.826	164.459.040
Toplam varlıklar		600.989.965	507.856.412

Sayfa 8 ile 59 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Bilanço

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yükümlülükler			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	8	69.388.311	210.331.455
Diğer finansal yükümlülükler	9	-	-
Ticari borçlar		56.548.984	55.813.758
- İlişkili taraflara ticari borçlar	37	2.467.310	12.862.156
- Diğer ticari borçlar	10	54.081.674	42.951.602
Diğer borçlar	11	159.900.684	75.303.004
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	12	-	-
Devlet teşvik ve yardımları	21	-	-
Dönem karı vergi yükümlülüğü	35	-	-
Borç karşılıkları	22	59.157.739	9.599.800
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	26	5.417.702	4.460.501
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		350.413.420	355.508.518
Uzun vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	8	71.837.163	-
Diğer finansal yükümlülükler	9	-	-
Ticari borçlar		-	-
- İlişkili taraflara ticari borçlar	37	-	-
- Diğer ticari borçlar	10	-	-
Diğer borçlar	11	-	-
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	12	-	-
Devlet teşvik ve yardımları	21	-	-
Borç karşılıkları	22	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	24	5.616.418	4.450.303
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	35	-	-
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	26	-	-
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		77.453.581	4.450.303
Özkaynaklar			
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	27	24.000.000	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	27	52.743.030	52.743.030
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi (-)		-	-
Hisse senetleri ihraç primleri		-	-
Değer artış fonları	27	-	1.434.437
Yabancı para çevrim farkları		-	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	27	14.818.147	14.218.147
Geçmiş yıllar kar/zararları	27	47.701.977	20.646.577
Net dönem karı	27	33.859.810	34.855.400
Azınlık payları		-	-
Toplam özkaynaklar		173.122.964	147.897.591
Toplam yükümlülükler		600.989.965	507.856.412

Sayfa 8 ile 59 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Gelir tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş 2009	Bağımsız denetimden geçmiş 2008
	Notlar		
Sürdürülen faaliyetler			
Satış gelirleri	28	503.244.683	479.114.855
Satışların maliyeti (-)	28	(372.112.874)	(362.487.653)
Brüt kar		131.131.809	116.627.202
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	29	(43.453.036)	(36.327.241)
Genel yönetim giderleri (-)	29	(24.145.637)	(21.044.451)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	29	(5.171.960)	(4.944.475)
Diğer faaliyet gelirleri	31	5.482.322	3.293.752
Diğer faaliyet giderleri	31	(4.994.797)	(2.482.738)
Faaliyet karı		58.848.701	55.122.049
Finansal gelirler	32	67.471.766	82.184.496
Finansal giderler (-)	33	(90.645.602)	(100.740.809)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi kar		35.674.865	36.565.736
Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri			
- Dönem vergi gideri	35	-	(7.067.137)
- Ertelenmiş vergi (gideri) / geliri	35	(1.815.055)	5.356.801
Dönem karı		33.859.810	34.855.400
Diğer kapsamlı gelir:			
Finansal varlıklar değer artış fonundaki değişim, ertelenmiş vergi etkisi netlenmiş olarak	27	(1.434.437)	536.074
Toplam kapsamlı gelir		32.425.373	35.391.474
Hisse başına kazanç	36	0,141	0,145

Sayfa 8 ile 59 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi**31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait****Seri : XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış****Özsermaye değişim tablosu****(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

	Ödenmiş sermaye	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Değer artış fonları	Geçmiş yıllar kar/zararları	Cari dönem net karı	Özsermaye
1 Ocak 2008	24.000.000	52.743.030	11.338.147	898.363	15.953.643	37.572.934	142.506.117
Birikmiş kar/zarara transfer	-	-	-	-	34.692.934	(34.692.934)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	2.880.000	-	-	(2.880.000)	-
Temettü ödemesi (Not 27)	-	-	-	-	(30.000.000)	-	(30.000.000)
Dönem karı	-	-	-	-	-	34.855.400	34.855.400
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	536.074	-	-	536.074
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	536.074	-	34.855.400	35.391.474
31 Aralık 2008	24.000.000	52.743.030	14.218.147	1.434.437	20.646.577	34.855.400	147.897.591
1 Ocak 2009	24.000.000	52.743.030	14.218.147	1.434.437	20.646.577	34.855.400	147.897.591
Birikmiş kar/zarara transfer	-	-	-	-	34.855.400	(34.855.400)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	600.000	-	(600.000)	-	-
Temettü ödemesi (Not 27)	-	-	-	-	(7.200.000)	-	(7.200.000)
Dönem karı	-	-	-	-	-	33.859.810	33.859.810
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	(1.434.437)	-	-	(1.434.437)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(1.434.437)	-	33.859.810	32.425.373
31 Aralık 2009	24.000.000	52.743.030	14.818.147	-	47.701.977	33.859.810	173.122.964

Sayfa 8 ile 59 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Nakit akım tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit girişleri			
Vergi karşılığı öncesi kar		35.674.865	36.565.736
Vergi öncesi kar ile faaliyetlerden doğan net nakit akımlarının mutabakatı için yapılan düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	18, 19	10.943.887	6.177.683
Kıdem tazminatı karşılık gideri	24	2.587.328	1.159.599
Maddi varlık satış (karı)/zararı	31	(7.453)	203.914
Faiz gideri	33	21.115.831	13.018.955
Kredilerden doğan gerçekleşmemiş kur farkı (geliri) / gideri		(2.187.000)	14.387.493
Faiz geliri	32	(2.709.512)	(771.755)
Satılmaya hazır finansal varlık satış karı	31	(1.434.437)	-
İşletme sermayesindeki değişikliklerden önceki faaliyet karı		63.983.509	70.741.625
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar		14.560.082	(49.633.738)
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar		(74.129.647)	-
Stoklar		(49.310.520)	(16.866.964)
Diğer dönen varlıklar		1.867.646	(7.425.671)
Ticari borçlar		735.226	6.946.475
Diğer kısa vadeli yükümlülükler		135.112.819	33.600.218
Ödenen vergiler	24	(1.900.967)	(14.270.520)
Ödenen kıdem tazminatları		(1.421.213)	(827.720)
İşletme faaliyetlerinden elde edilen net nakit		89.496.935	22.263.705
Yatırım faaliyetleri			
Maddi varlık alımları	18	(14.258.714)	(61.107.301)
Maddi olmayan varlık alımları	19	(19.672.758)	(18.846.365)
Maddi varlık satışından elde edilen nakit		822.103	272.149
Elde edilen faiz		2.709.512	771.755
Satılmaya hazır finansal varlıklardaki değişim		2.107.000	-
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(28.292.857)	(78.909.762)
Finansal faaliyetler			
Spot kredilerdeki artış, net		6.695.735	70.327.513
Alınan krediler		70.689.119	111.261.173
Ödenen krediler		(147.206.510)	(26.839.417)
Ödenen faiz		(18.213.155)	(5.793.630)
Ödenen temettüler		(7.200.000)	(30.000.000)
Finansal faaliyetlerden (kullanılan) /elde edilen net nakit		(95.234.811)	118.955.639
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki (azalış) / artış		(34.030.733)	62.309.582
Dönem başı nakit ve nakit benzeri değerler	6	65.911.910	3.602.328
Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler	6	31.881.177	65.911.910

Sayfa 8 ile 59 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

1. Şirket’in organizasyonu ve faaliyet konusu

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş. (“Otokar” ya da “Şirket”) 1963 yılında kurulmuş olup, İstanbul, Türkiye’de kayıtlıdır ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri altında faaliyet göstermektedir.

Şirket, otomotiv sektöründe faaliyet göstermekte olup üretimin ağırlığını arazi araçları, zırhlı araçlar, minibüs ve midibüs türü araçlar ile treyler, semi-treyler ve kamyonüstü uygulamaları oluşturmaktadır. Şirket’in personel sayısı 1.207 kişidir (31 Aralık 2008 - 1.184).

29 Temmuz 2008 tarihinde, Şirket ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı arasında “Milli İmkanlarla Modern Tank Üretim Projesi” (Altay Projesi) kapsamında Dönem I Türk Ana Muharebe Tankı Tasarım ve Prototip Üretimi Ana Sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşme tutarı 494 milyon ABD Doları olup, sözleşme devreye girdikten sonra 78,5 aylık bir süreyi kapsayacaktır.

Şirket’in kayıtlı olduğu adresi aşağıdaki gibidir:

Genel müdürlük:

Aydınevler Mahallesi, Dumlupınar Cad. No: 24 A Bl.
81580 Küçükyalı / İstanbul

Fabrika:

Atatürk Cad. No: 9
54580 Arifiye / Sakarya

Finansal tablolar yayınlanmak üzere 12 Şubat 2010 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Söz konusu finansal tablolar, Genel Kurul öncesi Yönetim Kurulu tarafından revize edilebileceği gibi, Genel Kurul tarafından da değiştirilebilir.

Şirket, faaliyetlerinin bir kısmını, Koç Holding A.Ş. ve ilişkili şirketleriyle yapmaktadır. Şirket’in hem müşterisi konumunda hem tedarikçisi konumunda ilişkili tarafları mevcuttur. Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu’na (“SPK”) kayıtlıdır ve hisseleri 1996 yılından beri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nda (“İMKB”) işlem görmektedir. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, Şirket’in İMKB’ye kayıtlı %29,91 oranında hissesi mevcuttur. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Şirket’in hisselerinin çoğunluğunu elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir :

	%
Koç Holding A.Ş.	44,68
Ünver Holding A.Ş.	24,81
Diğer	30,51
	100,00

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1 Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

Şirket, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye’de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı’nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır. Finansal tablolar Şirket’in yasal kayıtlarına dayandırılmış olup Sermaye Piyasası Kurulu’nun tebliğlerine uygun olarak düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutulmuştur. Söz konusu düzeltmeler genel olarak ertelenmiş vergiler, kıdem tazminatı, maddi varlık amortismanlarının ekonomik ömürlerine ve kıst esasına göre ayrılması, karşılıkların muhasebeleşmesi, tank projesi için inşaat muhasebesinin uygulanması ve ticari alacak ve borçların reeskonta tabi tutulmasından oluşmaktadır. Bu düzeltmelere ek olarak, 9 Nisan 2008 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren SPK’nın Seri: XI, No: 29, “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”i (Tebliğ) uyarınca Şirket cari ve önceki dönem finansal tablolarını, söz konusu Tebliğ’de öngörüldüğü üzere, Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama (UMS/UFRS) Standartlarına uygun olarak hazırlamıştır.

Finansal tablolar gerçeğe uygun değerleri ile taşınan finansal varlıklar dışında tarihsel maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

İşlevsel ve sunum para birimi

Şirket’in işlevsel ve sunum para birimi TL olarak kabul edilmiştir.

SPK’nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK’nın varolan verilere dayanarak ileride de bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

1 Ocak 2009 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren yeni standart, var olan standartlarda değişiklik ve yorumlar aşağıda yer almaktadır:

UFRS 2 (Değişiklik), “Hisse Bazlı Ödemeler” – Hakediş koşulları ve iptaller

UFRS 2’ de yapılan değişikliğin amacı hakediş koşulları ve iptaller konusuna daha detaylı bir açıklama getirmektir. Standart iki konuya açıklık getirmektedir: ‘Hakediş Koşulu’nun tanımlanması ve performans ve hizmet koşulları haricindeki koşullar için ‘Haketmeme Koşulu’ kavramı.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRS 7 “Finansal Araçlar” – Dipnotlarda meydana gelen değişiklikler

Değiştirilmiş Standart gerçeğe uygun değer ölçümü ve likidite riskine ilişkin ek açıklamaları gerekli kılmaktadır. Gerçeğe uygun değer ölçümleri her finansal araç sınıfı için üç seviyeli hiyerarşi kullanılarak girdilerinin kaynağına göre açıklanmalıdır. Buna ek olarak, üçüncü seviye gerçeğe uygun değer ölçümleri için açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı ile birinci ve ikinci seviye gerçeğe uygun değer ölçümleri arasındaki önemli transferlerin de açıklanması gerekmektedir. Değişiklikler likidite riski açıklamalarına ilişkin gerekliliklere de açıklık getirmektedir.

UFRS 8 “Faaliyet Bölümleri”

UFRS 8, UMS 14 ‘Bölümsel Raporlama’nın yerine geçmekte olup, bölümsel raporlamaya yönetimin bakış açısı yöntemini getirmektedir. Raporlanan bilgiler, yönetimin faaliyet bölümlerinin performansını değerlendirmekte ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içermektedir. Bu bilgiler bilanço ve gelir tablosunda yansıtılan bilgilerden farklı olabilir, bu durumda işletmeler ek bilgiler vermeli ve farkların mutabakatını belirtmelidirler.

UMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” (Revize)

UMS 1 standardı finansal tablolarda sunulan bilginin yararlılığını arttırmak için revize edilmiştir. Bu standarttaki revizeye göre özkaynak değişim tablosu sadece hissedarlarla yapılan işlemleri kapsamaktadır. Hissedarlarla yapılan işlemler dışındaki değişimler özkaynakların altında tek bir satırda gösterilmekte ve buna ilişkin detaylar için ayrı bir tablo hazırlanmaktadır. Gelir tablosundaki bütün gelir ve gider hesaplarını ve “diğer kapsamlı gelir”i içeren yeni bir kapsamlı gelir tablosu ortaya çıkmaktadır. İşletmeler dönem kar/zararı bileşenlerini gösteren gelir tablosu kalemleriyle, diğer kapsamlı gelirin bir arada olduğu tek bir “Kapsamlı Gelir Tablosu” sunmaktadır.

UMS 23 (Değişiklik), “Borçlanma Maliyetleri”

Bu standarda yapılan değişiklik, bütün borçlanma maliyetlerinin giderleştirilmesi seçeneğini iptal etmekte ve özellikli bir varlığın elde edilmesi, inşası veya üretilmesi ile direkt ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesini gerektirmektedir.

UMS 32 (Değişiklik), “Finansal Araçlar: Sunum” ve UMS 1 (Değişiklik), “Finansal Tabloların Sunumu” – Tasfiyeden Kaynaklanan Satılabilir Finansal Araçlar ve Yükümlülükler (Değişiklik)

UMS 32’ye getirilen değişiklik tasfiyeden kaynaklanan satılabilir finansal araçlar ile yükümlülüklerin, belirli kriterler yerine getirildiği takdirde, sermaye aracı olarak sınıflandırılmasını gerektirmektedir. UMS 1’e getirilen değişiklik ise, sermaye aracı olarak sınıflandırılan satılabilir finansal araçların tanımlanması ve açıklanmasını gerektirmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRYK 9 “Saklı Türev Ürünlerinin Yeniden Değerlendirilmesi” ve UMS 39 “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” - Saklı türev ürünler (Değişiklik)

UFRYK 9'daki değişikliğe göre bir finansal varlığın, gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlık grubu dışındaki başka bir grupta yeniden sınıflandırılması aşamasında, bir saklı türev ürünün, temel sözleşmeden ayrıştırılmasının ve bir türev ürün olarak muhasebeleştirilmesinin gerekli olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlendirme aşağıda belirtilen tarihlerden hangisi daha sonraki bir tarih ise, o tarih itibarıyla mevcut olan koşullar esas alınarak yapılır:

- (a) Bir sözleşmeye ilk kez taraf olunduğu tarih ya da
- (b) Sözleşme hükümlerinde, sözleşme uyarınca belirlenecek olan nakit akışlarını önemli ölçüde değiştiren bir değişikliğin olduğu tarih.

UFRYK 13, “Müşteri Sadakat Programları”

Müşteri Sadakat Uygulamaları satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleşmelidir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlere dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça gelir kaydedilmelidir.

UFRYK 15, “Gayrimenkul İnşaat Anlaşmaları”

UFRYK 15, bir gayrimenkulün inşaatı için yapılan anlaşmanın, UMS 11 “İnşaat Sözleşmeleri” standardı veya UMS 18 “Hâsılat” standardı kapsamına girip girmediğinin ve buna bağlı olarak da böyle bir gayrimenkul inşasından elde edilen gelirin ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi konusunda yol gösterir.

UFRYK 16 “Yurtdışındaki İşletme ile İlgili Net Yatırımın Finansal Riskten Korunması”

UFRYK 16'ya göre finansal tablolarda kullanılan sunum para birimi bir işletmenin finansal korunma muhasebesi uygulayabilmesine gerekçe oluşturmaz. Dolayısıyla, bir ana kuruluş yalnızca kendi fonksiyonel para birimi ile yabancı operasyonlarının fonksiyonel para birimi farkından doğan kur farklarını finansal riskten korunma riski olarak adlandırabilir. Finansal riskten korunma aracı grup içindeki işletme ya da işletmelerce elde tutulabilir.

UFRYK 18 “Müşterilerden Transfer Edilen Varlıklar”

UFRYK 18, müşterilerden alınan maddi duran varlıkların veya söz konusu maddi duran varlıkların inşası için alınan nakdin muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir.

UFRS'deki İyileştirmeler (2008'de yayınlanan)

Mayıs 2008'de Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) Standartlarla ilgili tutarsızlıkları ortadan kaldırmak ve anlatımı daha açık hale getirmek için ilk toplu değişiklikleri yayınlamıştır. Her standart için farklı uygulamaya geçiş düzenlemeleri olup geçerlilik tarihleri çeşitlilik göstermekte ve en erken 1 Ocak 2009'dan itibaren yürürlüğe girmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yukarıda açıklanan değişikliklerin mali tablo dipnotlarında sunulan ilave açıklamalar dışında bir etkisi bulunmamaktadır.

Şirket’in finansal tablolarının onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış ve 1 Ocak 2010 tarihinde ve bu tarihten sonra başlayan hesap dönemlerinde yürürlüğe girecek olan ve Şirket tarafından erken uygulama yoluna gidilmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

a) 31 Aralık 2010 tarihli sene sonu mali tabloları için geçerli olacak olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar:

UFRS’deki İyileştirmeler (2009’de yayınlanan)

Nisan 2009’da Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) Standartlarla ilgili tutarsızlıkları ortadan kaldırmak ve anlatımı daha açık hale getirmek için ikinci toplu değişiklikleri yayınlamıştır. Her standart için farklı uygulamaya geçiş düzenlemeleri olup geçerlilik tarihleri çeşitlilik göstermekte ve en erken 1 Temmuz 2009’dan başlayan yıllık raporlama dönemleri için itibaren yürürlüğe girmektedir.

UFRS 2 (Değişiklik) “Hisse Bazlı Ödemeler” - Grup Nakit Olarak Ödenen Hisse Bazlı Ödeme İşlemleri

Bu değişiklik grup raporlaması ve konsolide finansal tablolar açısından, eğer bir işletme bağlı olduğu grup’un dışındaki ortaklardan, nakit olarak ödenen mal ve hizmet alırsa, bu işlemlerin UFRS 2’nin kapsamının dışında olduğu konusuna açıklık getirmektedir. İşletme yönetimi bu şekilde gerçekleşmiş geçmiş işlemleri dikkate almak zorundadır. Ayrıca UFRS 2’nin kapsamına, içerisinde yer alan tanımlamalara bazı değişiklikler getirilmiş olup uygulama konularındaki açıklamalar da geliştirilmiştir. Tahminlerdeki Değişiklikler ve Hatalar’a göre muhasebe politikalarındaki değişikliklere uyarak geriye dönük uygulanacaktır. Erken uygulamaya dipnotlarda belirtilmek koşuluyla izin verilmiştir. Değişikliğin Şirket’in finansal tabloları üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRS 3 (Değişiklik), “İşletme Birleşmeleri” ve UMS 27 (Değişiklik), “Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar”

Revize edilmiş UFRS 3, işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesi, şerefiyenin kayıtlara alınması ile birleşmenin olduğu dönemin finansal sonuçlarının raporlanması hususlarına çeşitli değişiklikler getirmektedir. Söz konusu değişiklikler, satın alım ile ilişkilendirilen maliyetlerin giderleştirilmesini ve satın alım sırasında dikkate alınan şartlı durumlarda, raporlama dönemi sonrasında meydana gelen rayiç değer değişikliklerinin şerefiyeden düzeltilmesi yerine gelir tablosunda dikkate alınmasını gerektirmektedir. Değişikliğe tabi tutulmuş UMS 27 bağlı ortaklığın hisse sahipliğinde meydana gelen değişikliklerin ve bağlı ortaklık zararlarının ve bağlı ortaklık üzerinde kaybedilen kontrolün muhasebeleştirilmesi konularına da değişiklikler getirmektedir. Değişikliğin Şirket’in finansal tabloları üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 39 (Değişiklik), “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” - Uygun Korumalı Enstürmanlar

Bu değişiklik bir finansal aracın gerçeğe uygun değer değişimlerinin veya nakit akış değişikliklerinin bir kısmının finansal riskten korunan kalem olarak tanımlanabilmesi konusuna açıklık getirmektedir. Ayrıca belirli durumlarda enflasyonun korunan finansal risk olarak tanımlanması konusunu da kapsamaktadır. Değişikliğin Şirket’in finansal tabloları üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRYK 17, “Gayri-nakdi Varlıkların Ortaklara Dağıtılması”

Bu standart, ortaklara, nakit veya nakit dışı varlık alternatiflerinden birini elde etme konusunda seçimlik hak tanıyan dağıtımlar da dahil olmak üzere nakit dışı varlıkların dağıtımı için uygulanır. Söz konusu değişiklik ileriye dönük uygulanacaktır. Yorumun, Şirket’in finansal tabloları üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

b) 31 Aralık 2010 tarihinden sonra geçerli olacak olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (bu değişiklikler henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir):

UFRS 9 “Saklı Türev Ürünlerinin Yeniden Değerlendirilmesi” (1 Ocak 2013 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır)

UFRS 9 finansal varlıkların sınıflanması ve ölçülmesi ile ilgili yeni koşullar getirmektedir.

UMS 24 (Revize) “İlişkili Taraf Açıklamaları” (1 Ocak 2011 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır)

Kamu iştirakleri için ilişkili taraf açıklama gerekliliklerini kolaylaştırmak ve ilişkili taraf tanımına açıklık getirmek için UMS 24’de değişiklik yapılmaktadır.

UMS 32 (Değişiklik) “Hisse İhraçlarının Sınıflandırılması” (1 Şubat 2010 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde geçerli olacaktır)

UMS 32’ de yapılan değişiklik, ihraç edenin fonksiyonel para biriminden farklı bir para cinsinden olan hisselerin muhasebeleştirilmesi için uygulanmaktadır.

UFRYK 14 (Değişiklik) “Asgari Fonlama Koşullarının Geri Ödenmesi” (1 Ocak 2011 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır).

Bu değişiklik işletmelerin asgari fonlama koşulları için önceden gönüllü olarak yaptıkları bazı ödemelerin varlık olarak muhasebeleştirilmesine izin verilmemesi sorununu çözmektedir.

UFRYK 19 “Finansal Yükümlülüklerin Sermaye Araçları ile Ortadan Kaldırılması” (1 Temmuz 2010 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır).

UFRYK 19 sadece bir finansal yükümlülüğü tamamen ya da kısmen ortadan kaldırmak için sermaye aracı ihraç eden işletmelerin uygulayacağı muhasebeleştirmeyi belirtmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

- a) UMS 11 “İnşaat Sözleşmeleri” kapsamında projenin toplam maliyetlerinin ve proje karlılıklarının belirlenmesinde tahminler kullanılmıştır (Not 15).
- b) Ertelen vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti haline kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi taşınan ve kullanılmamış birikmiş zararlar ile her türlü geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl için Şirket’in gelecek dönemlerde vergilendirilebilir karının olduğuna dair kullanılan varsayımlar yeterli bulunduğundan ertelenmiş vergi aktifi kaydedilmiştir (Not 35).
- c) Kıdem tazminatı yükümlülüğü aktüeryal varsayımlar (iskonto oranları, gelecek maaş artışları ve çalışan ayrılma oranları) kullanılarak belirlenir (Not 24).
- d) Şirket garanti karşılığını, her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmiştir (Not 22).
- e) Şüpheli alacak karşılıkları, yönetimin bilanço tarihi itibarıyla var olan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş ve anahtar müşteriler dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır (Not 10).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Şirket’e akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Faiz gelirleri, geçerli faiz oranı ve vadesine kalan süre içinde etkin olacak faiz oranı dikkate alınarak hesaplanır.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

İştiraklerden elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

Yıllara sari işlerin muhasebeleştirilmesi

Sözleşme gelir ve giderleri, yıllara sari işlerin sözleşmesinin getirisi doğru bir şekilde tahmin edilebildiği zaman, gelir ve gider kalemi olarak kaydedilir. Projeler “sabit fiyatlı” sözleşmeler olup sözleşme gelirleri, sözleşmenin tamamlanma oranı metoduna göre finansal tablolara yansıtılmaktadır. Dönem itibarıyla oluşmuş olan toplam sözleşme giderinin sözleşmenin toplam tahmini maliyetine oranı sözleşmenin tamamlanma oranını göstermekte ve bu oran sözleşme gelirinin cari döneme isabet eden kısmının finansal tablolara kaydedilmesinde kullanılmaktadır.

Sözleşme maliyetleri tüm ilk madde - malzeme ve direkt işçilik giderleriyle, sözleşme ile ilgili olan indirekt işçilik, malzemeler, tamiratlar ve amortisman giderleri gibi indirekt maliyetleri kapsar. Satış ve genel yönetim giderleri olduğu anda giderleştirilir. Tamamlanmamış sözleşmelerdeki tahmini zararların gider karşılıkları, bu zararların saptandığı dönemlerde ayrılmaktadır. İş performansında, iş şartlarında ve sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler maliyet ve gelir revizyonuna sebep olabilir. Bu revizyonlar, saptandığı dönemde finansal tablolara yansıtılır.

Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar, finansal tablolara yansıtılan gelirin kesilen fatura tutarının ne kadar üzerinde olduğunu; devam eden sözleşmelerin hakediş bedelleri ise kesilen fatura tutarının finansal tablolara yansıtılan gelirin ne kadar üstünde olduğunu gösterir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir (Not 6).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
 - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
 - (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
 - (iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Şirket’in bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, Şirket’in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Şirket’in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)’de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

İlk madde ve malzemeler – Peşin alım fiyatına göre hesaplanan ortalama maliyet yöntemine göre.

Mamul ve yarı mamuller – Direkt malzeme ve işçilik giderleri ile değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiş ve ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmıştır.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 13).

Maddi duran varlıklar

Bütün maddi varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı düşüldükten ve eğer var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Maddi varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştukları döneme gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, bu süreçte kullanılan metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydalar ile paralel olup olmadığına dikkat edilmektedir.

Amortisman, maddi duran varlıkların düzeltilmiş değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır (Not 18). Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	25-30 yıl
Binalar	30 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-15 yıl
Taşıt araçları	9 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	5-15 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortisman ayrılmamaktadır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler (Not 31).

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini, yeni ürün geliştirilmesine ilişkin proje maliyetlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir (Not 19). Maddi olmayan varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş itfa payı ve eğer varsa değer düşüklüğü indirilerek yansıtılır. Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismanına tabi tutulur. Maddi olmayan varlıkların aktifleştirilebilmesi için ilgili varlığın işletmeye gelecekte sağlayacağı ekonomik fayda tespit edilebilir olmalı ve varlığın maliyeti güvenilir bir şekilde ölçülebilmelidir. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine indirilir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma gideri gerçekleştiğinde gider kaydedilir. Yeni ürünlerin geliştirilmesi veya geliştirilen ürünlerin testi ve dizaynı ile ilgili proje maliyetleri, projenin ticari ve teknolojik bakımdan başarılı bir şekilde uygulanabilir olması ve maliyetlerin güvenilir olarak tespit edilebilmesi halinde maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilirler. Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme gideri, ürünün ticari üretiminin başlaması ile 5 yıl içerisinde, normal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Şirket’in teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır.

Krediler

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları düşüldükten sonraki değerleriyle kaydedilir. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Banka kredilerinden kaynaklanan finansman maliyeti, oluştuğunda gelir tablosuna kaydedilir (Not 8).

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının tamamıdır.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Her bilanço döneminde Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir (Not 35).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalar / Kıdem tazminatı karşılığı

a) Tanımlanan fayda planı :

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Şirket, finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını “Projeksiyon Metodu”nu kullanarak ve Şirket’in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır (Not 24). Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

(b) Tanımlanan katkı planları :

Şirket, Sosyal Sigortalar Kurumu’na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Şirket’in bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, yıl sonunda geçerli olan Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (“TCMB”) döviz alış kurları üzerinden Türk Lirası’na çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar ilk olarak kayda alınmalarında elde etme maliyeti ile, kayda alınmalarını izleyen dönemlerde ise gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Şirket’in türev finansal araçlarını ağırlıklı olarak vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri ile ilgili işlemler oluşturmaktadır. Söz konusu türev finansal araçlar ekonomik olarak Şirket için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, genellikle risk muhasebesi yönünden UMS 39 standardına ait gerekli koşulları taşıyamaması nedeniyle finansal tablolarda alım-satım amaçlı türev finansal araçlar olarak muhasebeleştirilmektedir.

Karşılıklar

Karşılıklar bir işletmenin geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa ve bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkması olası ise ve gerçekleşecek yükümlülüğün miktarı güvenilir bir şekilde tahmin edilebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır. Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir (Not 27).

Operasyonel kiralama işlemleri

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Garanti giderleri

Garanti giderleri, şirketlerin üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, şirketlerce üstlenilen ilk bakım giderleri ile hasılatı cari yıla gelir olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir (Not 22).

Ticari borçlar

Ticari borçlar, makul değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş tutarlardan muhasebeleştirilir (Not 10).

Finansal araçlar

Finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Şirket yönetiminin likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Bunlar, yönetimin bilanço tarihinden sonraki 12 aydan kısa bir süre içinde finansal aracı elde tutma niyeti yoksa veya işletme sermayesinin artırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri borsada işlem gören varlıklar için bilanço tarihinde gerçekleşen borsa fiyatı ile; piyasa fiyatı bulunmaması durumunda indirgenmiş nakit akımları, benzer satın almalar ve piyasa göstergeleri kullanılarak yapılan değerlendirme çalışmasıyla tespit edilir. Gerçeğe uygun değeri sağlıklı olarak tespit edilemeyen özkaynağa dayalı finansal varlıklar değer düşüş karşılıkları sonrası elde etme maliyetleri ile taşınmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Tüm finansal varlıklar, ilk olarak bedelin makul değeri olan ve varlıklarla ilgili satın alma masrafları da dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden gösterilmektedir. Şirket'in %20'nin altında sermaye payına sahip olduğu finansal varlıkları borsaya kayıtlı herhangi bir makul değerlerinin olmadığı, makul değer hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun olmaması veya işlememesi nedeniyle makul bir değer tahmininin yapılamaması ve makul değer güvenilir bir şekilde ölçülemediği durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri elde etme maliyeti tutarından varsa değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle değerlendirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar veya zararlar, dönem sonuçları ile ilişkilendirilmeden doğrudan öz sermaye içinde muhasebeleştirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıtların varlığı durumunda, ilgili finansal varlığın elde etme maliyeti ile makul değeri arasındaki farktan oluşan zarar, öz sermayeden çıkarılıp gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Krediler ve alacaklar

Doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan ticari alacaklar ile ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilmektedir.

Şirket'in, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Şüpheli alacak karşılığı gider olarak kayıtlara yansıtılmaktadır. Karşılık, müşteriden alınan teminatlar göz önüne alınarak, Şirket yönetimi tarafından tahmin edilen ve ekonomik koşullardan ya da hesabın doğası gereği taşıdığı riskten kaynaklanabilecek olası zararları karşıladığı düşünülen tutardır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda kayıtlardan tamamen silinirler.

Değer düşüklüğü tutarı, zarar yazılmasından sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalırsa, söz konusu tutar, cari dönemde diğer gelirlere yansıtılır (Not 10).

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde gelir tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve çıkarılması

Şirket, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Şirket finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıtlarından çıkartır. Şirket finansal yükümlülükleri, ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıtlarından çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirket'in varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Şirket'in bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve bilanço tarihindeki durumunu etkileyebilecek olaylar, (düzeltme gerektiren olaylar) finansal tablolara yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen olaylar belli bir önem arz ettikleri takdirde dipnotlarda açıklanmaktadır.

Nakit akım tablosu

Nakit akım tablolarının hazırlanması amacıyla nakit ve nakit benzeri değerler, eldeki nakit, banka mevduatları ve orijinal vadesi 3 aydan kısa vadeli, satış fiyatı ve vadesi önceden belirlenmiş ters repo sözleşmeleri çerçevesinde bankalara doğrudan kullandırılan kredileri içerir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Maddi varlıklarda değer düşüklüğü

Şirket, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen makul değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali gelir tablosuna kayıtlı edilir.

Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklara ilişkin olmayan diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

3. İşletme birleşmeleri

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

4. İş ortaklıkları

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

5. Bölümlere göre raporlama

Şirket bölümlere göre raporlama yapmamaktadır. Şirket’in coğrafi piyasalarına ve ürün grubu bazına göre satışlarının dağılımı Not 28’de gösterilmiştir.

6. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Bankalar		
- vadesiz mevduat	2.280.660	2.367.035
- vadeli mevduat	27.952.966	62.557.990
Alınan çekler ve senetler	1.597.557	928.159
Diğer	49.994	58.726
	31.881.177	65.911.910

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla toplam orijinal tutarı 13.827.989 ABD Doları ve 7.130.000 TL olan vadeli mevduat hesaplarının etkin faiz oranları ABD Doları için yıllık %1,5, ve TL için %6,70 olup ortalama vadeleri 4 gündür (31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla vadeli mevduat olarak 41.300.000 ABD Doları ve 100.000 TL bulunmaktadır.).

31 Aralık 2009 itibarıyla alınan çekler ve senetler, tahsilat için bankaya verilmiş, bilanço tarihi itibarıyla vadesi gelen çek ve senetlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla şirketin 795 TL tutarında bloke mevduatı bulunmaktadır (31 Aralık 2008 - 795 TL).

7. Finansal yatırımlar

Satılmaya hazır finansal yatırımlar

	31 Aralık 2009		31 Aralık 2008	
	TL	%	TL	%
Entek Elektrik Üretimi A.Ş. (“Entek”)	-	-	2.107.000	%0,86
			2.107.000	

25 Haziran 2009 tarih ve 2009/8 sayılı Yönetim Kurulu Kararı gereğince, Entek Elektrik Üretimi A.Ş. hisselerinin satışı ve satış yetkisi verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu karara istinaden, Şirket’in Entek Elektrik Üretimi A.Ş.’de sahip olduğu %0,86 oranındaki hisselerinin tamamı Aygaz A.Ş.’ye toplam 2.099.804 TL bedel karşılığında 21 Temmuz 2009 tarihinde devir olmuştur.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

8. Finansal borçlar

31 Aralık 2009			
	Faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	TL
Kısa vadeli banka kredileri			
ABD Doları krediler	%2,78	10.059.212	15.146.155
EURO krediler	%6,6	10.523.794	22.734.553
TL krediler	%11	31.507.603	31.507.603
Toplam			69.388.311

31 Aralık 2009				
	Faiz oranı (%)	Vade	Orijinal para birimi	TL
Uzun vadeli banka kredileri (*)				
ABD Doları krediler	-	-	-	-
EURO krediler	%3,55	09/06/2011	10.014.162	21.633.593
TL krediler	%10	01/06/2011	50.203.570	50.203.570
Toplam				71.837.163

(*) 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla mevcut olan uzun vadeli kredilerin anaparaları ve ilgili tüm faiz tahakkukları vade sonunda ödenecektir.

31 Aralık 2008			
	Faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	TL
Kısa vadeli banka kredileri			
ABD Doları krediler	%3,81 - %11,17	57.377.299	86.771.689
EURO krediler	%5,76 - %11,23	21.943.625	46.976.912
TL krediler	%18 - %29	76.582.854	76.582.854
Toplam			210.331.455

Şirket'in kullanmış olduğu krediler karşılığında göstermiş olduğu herhangi bir teminat yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

9. Diğer finansal yükümlülükler

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

10. Ticari alacaklar ve borçlar

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ticari alacaklar, net	42.949.742	55.759.020
Alacak senetleri, net	63.649.902	65.997.343
	106.599.644	121.756.363
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(9.032.435)	(7.725.491)
Kısa vadeli diğer ticari alacaklar	97.567.209	114.030.872
Alacak senetleri, net	31.422.645	37.617.739
Uzun vadeli diğer ticari alacaklar	31.422.645	37.617.739

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Şirket'in alacakları temel olarak minibüs ve otobüs bayilerine yapılan satışlardan, treyler satışlarından ve savunma aracı satışlarından doğmaktadır. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla bayilerden kaynaklanan alacaklardan şüpheli alacaklar için karşılık ayrılması sonrası kalan toplam 37.393.552 TL (31 Aralık 2008 – 29.269.496 TL) tutarındaki alacak tutarı, toplam 34.870.008 TL (31 Aralık 2008 – 50.686.064 TL) tutarındaki teminat ve ipotek ile güvence altına alınmıştır. Şirket, geri kalan alacaklarının tahsili ile ilgili olarak finansal tablo dipnotu 38'de *Kredi Riski* bölümünde anlatılan yöntemlerle kredi riskini yönetmektedir.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak	7.725.491	7.249.253
Tahsilatlar	(104.107)	(5.424)
Yıl içerisindeki artış	1.411.051	481.662
Toplam	9.032.435	7.725.491

Ticari borçlar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ticari borçlar, net	53.944.515	42.888.032
Borç senetleri, net	137.159	63.570
Kısa vadeli diğer ticari borçlar	54.081.674	42.951.602

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

11. Diğer alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Personelden alacaklar	482	331
Toplam	482	331

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Verilen depozito ve teminatlar	5.903	5.903
Toplam	5.903	5.903

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Alınan sipariş avansları	156.843.558	72.141.887
Personele borçlar	3.034.025	3.139.827
Diğer çeşitli borçlar	23.101	21.290
Toplam	159.900.684	75.303.004

12. Finans sektörü faaliyetlerinden alacak ve borçlar

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

13. Stoklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Hammadde	34.750.524	27.210.962
Yarı mamul	4.441.454	9.075.982
Mamul (2008 - 240.838 TL tutarında değer düşüklüğü sonrası)	31.468.170	24.655.681
Ticari mallar	20.306.900	12.096.664
Yoldaki mallar	75.389.113	44.006.352
Toplam	166.356.161	117.045.641

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

14. Canlı varlıklar

Şirket'in faaliyet konusu içerisinde canlı varlıklar yer almamaktadır.

15. Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, devam eden yıllara sari işlerle ilgili maliyetler 64.326.929 TL'dir.

Şirket'in 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla devam eden sözleşmeleri ile ilgili olarak almış olduğu ve finansal tablolarda diğer borçlar içerisinde yer alan kısa vadeli avansların toplam tutarı 108.437.400 TL (31 Aralık 2008 – Yoktur)'dir.

16. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

17. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Şirket'in yatırım amaçlı gayrimenkulü bulunmamaktadır.

18. Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2009	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2009
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	36.396.386	-	-	-	36.396.386
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5.481.336	-	-	-	5.481.336
Binalar	50.777.114	-	-	2.354.785	53.131.899
Makine, tesis ve cihazlar	86.839.417	2.123.025	(3.733.799)	1.235.240	86.463.883
Taşıt araçları	5.024.671	937.774	(848.914)	-	5.113.531
Döşeme ve demirbaşlar	17.958.621	1.770.583	(1.321.111)	-	18.408.093
Özel maliyetler	1.445.746	-	-	-	1.445.746
Yapılmakta olan yatırımlar	52.196	9.427.331	-	(3.590.025)	5.889.502
	203.975.487	14.258.713	(5.903.824)	-	212.330.376
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.926.769	201.655	-	-	2.128.424
Binalar	16.144.638	2.448.405	-	-	18.593.043
Makine, tesis ve cihazlar	69.582.592	4.075.033	(3.613.759)	-	70.043.866
Taşıt araçları	2.992.257	298.847	(163.682)	-	3.127.422
Döşeme ve demirbaşlar	15.490.589	498.666	(1.311.734)	-	14.677.521
Özel maliyetler	1.129.550	38.705	-	-	1.168.255
	107.266.395	7.561.311	(5.089.175)	-	109.738.531
Net defter değeri	96.709.092	6.697.402	(814.649)	-	102.591.845

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

18. Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2008	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	5.370.676	31.025.710	-	-	36.396.386
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4.543.484	937.852	-	-	5.481.336
Binalar	32.136.056	19.054.910	(413.852)	-	50.777.114
Makine, tesis ve cihazlar	78.803.152	8.193.560	(475.746)	318.451	86.839.417
Taşıt araçları	4.700.211	546.442	(221.982)	-	5.024.671
Döşeme ve demirbaşlar	16.928.245	962.088	-	68.288	17.958.621
Özel maliyetler	1.445.746	-	-	-	1.445.746
Yapılmakta olan yatırımlar	52.196	1.112.155	-	(1.112.155)	52.196
	143.979.766	61.832.717	(1.111.580)	(725.416) (*)	203.975.487
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.765.209	161.560	-	-	1.926.769
Binalar	14.807.956	1.417.250	(80.568)	-	16.144.638
Makine, tesis ve cihazlar	66.941.856	3.116.482	(475.746)	-	69.582.592
Taşıt araçları	2.846.488	224.972	(79.203)	-	2.992.257
Döşeme ve demirbaşlar	15.154.083	336.506	-	-	15.490.589
Özel maliyetler	1.090.845	38.705	-	-	1.129.550
	102.606.437	5.295.475	(635.517)	-	107.266.395
Net defter değeri	41.373.329				96.709.092

(*) Bu tutar yapılmakta olan yatırımlardan diğer maddi olmayan duran varlıklara transfer olmuştur.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 04 Eylül 2008 tarih ve 2008/7 sayılı kararı ile Şirket'in savunma sanayi ve ticari araçlarda yürütmekte olduğu projeler ve bu projelere bağlı olarak ortaya çıkan kısa ve uzun vadeli yatırım ihtiyaçları değerlendirilmiş, bunun neticesinde, Şirket'in genişleme alanında yer alan ve bir bütün olarak satışa çıkarılmış olan Otoyol Sanayi A.Ş.'ye ait 383 bin metrekare arazi üzerinde bulunan fabrika, tesis ve arsalar, 47,5 milyon ABD Doları değerle satın alınmıştır. Bu alımla Şirket toplam 552 bin metrekarelik alanda faaliyet gösteriyor olacaktır.

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan oluşan cari dönem amortisman ve itfa payları giderlerinin 2.826.364 TL'si (31 Aralık 2008 – 2.568.645 TL) satılan malın maliyetine, 425.194 TL'si (31 Aralık 2008 - 557.750) geliştirme sürecinde olan faaliyetlere, 2.558.484 TL'si (31 Aralık 2008 – 633.000 TL) araştırma geliştirme giderlerine, 947.083 TL'si (31 Aralık 2008 – 749.031TL) genel yönetim giderlerine, 362.221 TL'si (31 Aralık 2008 – 257.134 TL) satış ve pazarlama giderlerine, 1.305.806 TL'si (31 Aralık 2008- 505.773 TL) stoklara, 2.518.735 TL'si (31 Aralık 2008- 906.349) diğer giderlere (çalışmayan kısım gideri) dahil edilmiştir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

18. Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla, hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Makine, tesis ve cihazlar	43.680.810	47.525.326
Döşeme ve demirbaşlar	2.585.412	13.912.260
Taşıt araçları	12.577.232	2.585.412
Özel maliyetler	1.392.258	1.089.332
	60.235.712	65.112.330

19. Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2009	İlaveler	Transferler	31 Aralık 2009
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3.839.826	2.096.688	-	5.936.514
Geliştirme maliyetleri	5.848.347	-	20.936.041	26.784.388
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	16.758.438	17.576.070	(20.936.041)	13.398.467
	26.446.611	19.672.758	-	46.119.369
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	2.341.733	757.224	-	3.098.957
Geliştirme maliyetleri	562.099	2.625.352	-	3.187.451
	2.903.832	3.382.576	-	6.286.408
Net defter değeri	23.542.779	16.290.182	-	39.832.961

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

19. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2008	İlaveler	Transferler	31 Aralık 2008
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	2.793.953	320.457	725.416	3.839.826
Geliştirme maliyetleri	2.550.970	-	3.297.377	5.848.347
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	2.255.323	17.800.492	(3.297.377)	16.758.438
	7.600.246	18.120.949	725.416 (*)	26.446.611
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	1.979.108	362.625	-	2.341.733
Geliştirme maliyetleri	42.516	519.583	-	562.099
	2.021.624	882.208	-	2.903.832
Net defter değeri	5.578.622			23.542.779

(*) Bu tutar yapılmakta olan yatırımlardan diğer maddi olmayan duran varlıklara transfer olmuştur.

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla, hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	1.089.332	1.777.802
	1.089.332	1.777.802

20. Şerefiye

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

21. Devlet teşvik ve yardımları

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40’tan %100’e çıkarılmıştır. Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100’ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilmektedir. 2009 yılına ilişkin olarak yapılan araştırma ve geliştirme harcamalarının toplam üzerinden %100 oranında Ar-Ge indirimi hesaplanması gerekmektedir.

Şirket 2009 yılında yaptığı 23.263.413 TL (31 Aralık 2008 – 14.149.292 TL) araştırma ve geliştirme harcaması sonucunda vergi matrahından %100 (31 Aralık 2008 – %100) oranında 23.263.413 TL (31 Aralık 2008 – 14.149.292 TL) stopajsız olarak indirebileceği Ar-Ge indirimi elde etmiştir. Şirket’in Ar-Ge Merkezi belgesi bulunmaktadır.

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl itibarıyla, Şirket’in 2.626.159 TL tutarındaki diğer gelirler içerisinde yer alan devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)’nın Şirket’in yürüttüğü çeşitli projelerin araştırma ve geliştirme (AR-GE) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu tutarlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2008 – 1.389.615).

31 Aralık 2009 itibarıyla kazanılan ancak bilanço tarihi itibarıyla kullanılmayan yatırım indirimi yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

22. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Borç karşılıkları

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Diğer maliyet karşılığı (*)	51.518.026	-
Garanti giderleri karşılığı	6.184.720	6.376.954
Kullanılmayan yıllık izin karşılığı	1.438.270	1.749.665
Satış komisyon karşılığı	-	1.465.890
Sözleşme gereği teslim edilecek malzeme maliyeti karşılığı	16.723	-
Diğer	-	7.291
	59.157.739	9.599.800

(*) Yıllara sarı tank projesi ile ilgili olarak Şirket bünyesinde oluşan ama henüz ödemesi yapılmamış olan proje giderleri ve de Şirket’in alt yüklenicileri tarafından yürütülen ve ilgili işin bitiminde Şirket’e faturalanacak olan faaliyetlerin tahmini tamamlanma yüzdelerine göre hesaplanan maliyetlerinden oluşmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

22. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Garanti giderleri karşılığı

Şirket, satışını gerçekleştirmiş olduğu minibüs ve Land Rover araçlarını bir yıl, bazı zırhlı araç modelleri ve midibüsleri ise 2 yıl boyunca garanti kapsamına almaktadır. Treyler satışları için Şirket'in herhangi bir garanti taahhüdü bulunmamaktadır. Buna bağlı olarak, bilanço tarihi itibariyle garanti kapsamında olan araçlar için gelecek dönemlerde gerçekleşmesi tahmin edilen garanti giderleri için karşılık ayrılmıştır. Yıl içindeki garanti giderleri karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak	6.376.954	5.705.132
Yıl içerisindeki artış	8.686.823	7.182.448
Ödemeler	(8.879.057)	(6.510.626)
	6.184.720	6.376.954

Kullanılmayan izin günleri karşılığı

Dönem içindeki kullanılmayan izin günleri karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak	1.749.665	1.215.343
Yıl içerisindeki artış	(311.395)	534.322
	1.438.270	1.749.665

Teminat mektupları

a) 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle verilen garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Banka teminat mektupları (*)	291.493.623	211.826.027
	291.493.623	211.826.027

(*) 153.066.348 TL tutarındaki teminatlar Altay Projesi kapsamında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na verilen teminatlardan oluşmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

22. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

b) 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle alınan garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Banka teminat mektupları (**)	95.238.952	58.642.264
Teminat senetleri	3.389.000	8.405.000
Alınan ipotekler	7.045.000	7.023.000
Teminat çekleri	135.000	185.000
	105.807.952	74.255.264

(**) 55.351.176 TL tutarındaki teminat mektupları, Altay Projesi kapsamında, alt yüklenicilerden alınan teminatlardan oluşmaktadır.

23. Taahhütler

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

24. Çalışanlara sağlanan faydalar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kıdem tazminatı karşılığı	5.616.418	4.450.303
Toplam	5.616.418	4.450.303

Kıdem tazminatı karşılığı

Aşağıda açıklanan yasal zorunluluk dışında yapılmış hiçbir emeklilik taahhüdü anlaşması yoktur.

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminatı her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 2.365 TL (31 Aralık 2008 - 2.088 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

24. Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

SPK Muhasebe Standartları, Şirket’in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıdaki aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
İskonto oranı (%)	5,92	6,26
Emeklilik olasılığının tahmini için personel devir hızı oranı (%)	8	7

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir.

1 Ocak 2010 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı tavanı 2.427 TL’ye yükselmiştir.

Yıl içindeki kıdem tazminatı karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak	4.450.303	4.118.424
Faiz gideri	240.316	222.395
Cari yıl karşılığı (aktüer gelirleri / giderleri dahil)	2.347.012	937.204
Ödemeler	(1.421.213)	(827.720)
	5.616.418	4.450.303

25. Emeklilik planları

Şirketin 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde emeklilik planları ile ilişkili herhangi bir yükümlülüğü bulunmamaktadır.

26. Diğer varlık ve yükümlülükler

a) Diğer dönen varlıklar:	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Katma değer vergisi alacakları	16.459.668	20.492.382
İndirilecek vergi ve fonlar	3.135.804	1.752.693
Peşin ödenen vergi ve fonlar	2.979.148	1.078.181
Peşin ödenmiş giderler	593.458	501.361
İş avansları	-	8.306
Diğer	751.157	52.991
Toplam	23.919.235	23.885.914
b) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ödenecek sosyal güvenlik kesintisi	1.773.651	1.492.608
Ödenecek vergi ve fonlar	3.227.485	2.656.668
Tecil edilen özel tüketim vergisi	259.324	195.798
Diğer	157.242	115.427
Toplam	5.417.702	4.460.501

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Özkaynaklar

Sermaye

Şirket’in 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar	31 Aralık 2009		31 Aralık 2008	
	TL	%	TL	%
Koç Holding A.Ş.	10.722.750	44,68	10.722.750	44,68
Ünver Holding A.Ş.	5.954.944	24,81	5.954.944	24,81
Diğer	7.322.306	30,51	7.322.306	30,51
Toplam	24.000.000	100,00	24.000.000	100,00
Sermaye düzeltmesi	52.743.030		52.743.030	
Toplam	76.743.030		76.743.030	

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Türk Ticaret Kanunu’na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu’na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20’sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5’i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5’ini aşan dağıtılan karın %10’udur. Türk Ticaret Kanunu’na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50’sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK’nın öngördüğü şekilde aşağıdaki gibi yaparlar:

9 Ocak 2009 tarih, 1/6 sayılı SPK kararı uyarınca, finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan işletmelerce dağıtılabilmek karın hesaplanmasında finansal tablolarda yer alan kar içinde görünen; bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi teşebbüs ve iştiraklerden ana ortaklığın finansal tablolarına intikal eden kar tutarlarının, şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, genel kurullarınca kar dağıtım kararı alınmış olmasına bakılmaksızın, dağıtacakları kar tutarını SPK’nın Seri:XI, No:29 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamalarına imkan tanınmasına karar verilmiştir.

SPK’nın 27 Ocak 2010 tarihli kararı ile payları borsada işlem gören halka açık anonim ortaklıklar için yapılacak temettü dağıtımı konusunda herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine karar verilmiştir.

Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımı; nakit kar dağıtımı ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak özsermaye enflasyon düzeltme farkları, nakit kar dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Özkaynaklar (devamı)

Şirket'in, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanan finansal tablolarında dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklarını oluşturan geçmiş yıl karları 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla 33.859.810 TL ve 47.701.977 TL'dir. Şirket'in yasal kayıtlarındaki net dönem karı 21.006.691 TL, kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların tutarı ise 62.999.596 TL'dir. Şirket'in birinci tertip yasal yedeklerin düşülmesinden sonra yasal kayıtlarda kalan dönem karı 21.006.691 TL'dir. Şirket, rapor tarihi itibarıyla 2009 yılına ait kar dağıtım kararı henüz almamıştır.

2009 yılı içerisinde, finansal varlık satışından dolayı, özkaynaklar içinde gösterilen 1.434.437 TL tutarındaki 75.496TL tutarındaki ertelenmiş vergi netlenmiş bir şekilde) yedekleri gelir tablosuna yansıtmıştır.

Yukarıdaki hususa göre Şirket'in Tebliğ'e göre kar dağıtımında baz alınacak öz sermaye tablosu 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ödenmiş sermaye	24.000.000	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	52.743.030	52.743.030
Değer artış fonları		
- Finansal varlıklar değer artış fonu	-	1.434.437
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	14.818.147	14.218.147
Geçmiş yıllar kar/zararları		
- Olağanüstü yedekler	36.751.894	9.696.494
- Yasal yedekler enflasyon düzeltmesi farkları	10.950.083	10.950.083
- Geçmiş yıl karlar		-
Net dönem karı	33.859.810	34.855.400
Toplam öz sermaye	173.122.964	147.897.591

Yukarıda tarihi bedelleri ile gösterilmiş kalemlerin düzeltilmiş değerleri ve sermaye enflasyon düzeltme farkları 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

			31 Aralık 2009
	Tarihi değerler	Endekslenmiş değer	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı
Sermaye	24.000.000	76.743.030	52.743.030
Yasal yedekler	14.818.147	25.768.230	10.950.083
Toplam	38.818.147	102.511.260	63.693.113

			31 Aralık 2008
	Tarihi değerler	Endekslenmiş değer	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı
Sermaye	24.000.000	76.743.030	52.743.030
Yasal yedekler	14.218.147	25.168.230	10.950.083
Toplam	38.218.147	101.911.260	63.693.113

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

27. Özkaynaklar (devamı)

Şirket'in Vergi Usul Kanunu'na göre tuttuğu kayıtlarında yasal ve olağanüstü yedeklerin tarihi değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yasal yedekler	14.818.147	14.218.147
Olağanüstü yedekler	60.181.449	30.711.001
Toplam	74.999.596	44.929.148

Yasal finansal tablolara göre önceki dönem net karından yıl içinde ödenen temettülerin tutarları

7.200.000 30.000.000

Hisse başına ödenen temettü (kuruş) 0,030 0,125

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 0,1 kuruş olan 24.000.000.000 adet hisseden oluşmaktadır.

28. Satışlar ve satışların maliyeti

Net satışlar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yurtiçi satışlar	345.620.944	329.541.298
Yurtdışı satışlar	157.789.678	149.992.527
Brüt satışlar	503.410.622	479.533.825
Eksi: iskontolar ve satışlardan iadeler	(165.939)	(418.970)
Net satışlar	503.244.683	479.114.855

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla Şirket'in yapmış olduğu satışların tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009
Ticari araçlar	184.744.300
Savunma sanayi araçları	179.238.100
Diğer satışlar (*)	139.262.283
503.244.683	

(*) 74.129.647 TL'lik kısmı yıllara sari işlere ilişkin tahmini kazançlardan oluşmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

28. Satışlar ve satışların maliyeti (devamı)

	31 Aralık 2008
Ticari araçlar	250.519.645
Savunma sanayi araçları	179.263.257
Diğer satışlar	49.331.953
	479.114.855

Satışların maliyeti

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Satılan mamullerin maliyeti	342.976.579	343.753.430
Satılan ticari malların maliyeti	29.136.295	18.734.223
Satışların maliyeti	372.112.874	362.487.653

29. Araştırma ve geliştirme giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, genel yönetim giderleri

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Satış ve pazarlama giderleri	43.453.036	36.327.241
Genel yönetim giderleri	24.145.637	21.044.451
Araştırma ve geliştirme giderleri	5.171.960	4.944.475
Toplam faaliyet giderleri	72.770.633	62.316.167

Toplam tutarı 66.733.967 TL (31 Aralık 2008 – 64.720.489 TL) olan cari dönem personel giderlerinin, 31.326.020 TL’si (31 Aralık 2008 – 34.184.645 TL) satılan malın maliyetine ve stoklara, 8.039.575 TL’si (31 Aralık 2008 – 7.412.020 TL) satış ve pazarlama giderlerine, 10.169.609 TL’si (31 Aralık 2008 – 9.935.960 TL) genel yönetim giderlerine, 17.198.764 TL’si (31 Aralık 2008 – 13.187.864 TL) araştırma ve geliştirme harcamalarına (aktifleştirilen araştırma ve geliştirme harcamalarına gidenler dahil) dahil edilmiştir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

30. Niteliklerine göre giderler

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Hammadde ve tüketim malı kullanımı	336.755.300	327.768.201
Personel giderleri	51.988.378	53.834.268
Diğer üretim giderleri	8.954.722	9.784.251
Garanti giderleri	8.686.823	7.182.448
Diğer satış giderleri	7.591.176	8.185.363
Amortisman ve itfa payı	6.684.126	4.207.810
Nakliye ve sigorta giderleri	3.203.739	3.204.355
Sergi ve fuar giderleri	2.410.753	1.977.019
Mamul, yarı mamul ve ticari mal stoklarındaki değişim	(10.388.197)	(11.507.650)
Diğer giderler	28.996.687	20.167.755
Giderler toplamı	444.883.507	424.803.820

Personel giderlerinin kırılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Personel giderleri		
Maaş ve ücretler	52.393.720	50.115.214
SSK işveren hissesi	8.480.044	9.360.254
Diğer sosyal yardımlar	4.095.442	4.085.422
Kıdem tazminatı	2.930.877	1.159.599
	67.900.083	64.720.489

31. Diğer faaliyetlerden gelirler/giderler

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Diğer gelirler		
Ar-Ge teşvik gelirleri	2.626.157	1.389.615
Entek hisselerinin satış geliri	1.434.437	-
Maddi duran varlık satış karı	7.454	-
Satış teşvikleri geliri	-	466.612
Diğer	1.414.274	1.437.525
Toplam	5.482.322	3.293.752

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

31. Diğer faaliyetlerden gelirler/giderler (devamı)

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Diğer giderler		
Çalışmayan kısım amortisman gideri (*)	(4.354.161)	(906.349)
Banka masrafları	(698.800)	(356.491)
Şüpheli alacak karşılığı gideri	(253.231)	(481.662)
Maddi duran varlık satış zararı	-	(203.914)
Diğer, net	311.395	(534.322)
	(4.994.797)	(2.482.738)

(*) Çalışmayan kısım amortisman gideri 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yılda yeni alınan fabrika ve tesislerin kullanılmayan bölümlerine ilişkin amortisman tutarıdır.

32. Finansal gelirler

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kambiyo karları	43.943.632	60.841.310
Alınan kredilerle ilgili kur farkı geliri	18.423.156	13.803.775
Banka mevduatı faiz geliri	2.709.512	771.755
Kredili satış vade farkı geliri	2.395.466	6.767.656
Toplam	67.471.766	82.184.496

33. Finansal giderler

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kambiyo zararları	(51.755.997)	(55.307.540)
Banka kredileri faiz gideri	(21.115.831)	(13.018.955)
Alınan kredilerle ilgili kur farkı gideri	(17.773.774)	(32.284.668)
Ertelenmiş finansal giderler	-	(129.646)
Toplam	(90.645.602)	(100.740.809)

34. Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar ve durdurulan faaliyetler

Yoktur (31 Aralık 2008 - Yoktur).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

35. Vergi varlık ve yükümlülükleri

Şirket faaliyetleri, Türkiye’de yürürlükte bulunan vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirilmeye tabidir.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı %20’dir (31 Aralık 2008 - %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 (2008 - %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye’de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye’de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye’de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye’de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihli bilançolarda ödenecek vergi tutarları peşin ödenen vergilerle netleştirilerek aşağıdaki gibi gösterilmiştir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ödenecek vergiler	-	7.067.137
Peşin ödenen vergiler	-	(7.067.137)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	-	-

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren yıllara ait toplam verginin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ertelenmiş vergi geliri	1.815.055	(5.356.801)
Cari dönem kurumlar vergisi	-	7.067.137
Toplam vergi gideri	1.815.055	1.710.336

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

35. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Vergi öncesi dönem karının hesaplanan kurumlar vergisi tutarı ile mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Vergi karşılığı öncesi dönem karı	35.674.865	36.565.736
%20 üzerinden vergi gideri (2008 - %20)	7.134.973	7.313.147
İndirim ve istisnalar	(5.480.336)	(6.022.229)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	160.418	419.418
Toplam vergi gideri	1.815.055	1.710.336

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan net ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	31 Aralık 2009	Kümülatif geçici farklar 31 Aralık 2008	Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü) 31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Maddi duran varlıklar	(5.245.615)	(3.399.951)	2.432.172	2.801.305
Maddi olmayan duran varlıklar	(4.353.089)	(787.966)	(870.618)	(157.593)
Ertelenmiş finansal giderler	(1.665.601)	(4.567.855)	(333.120)	(913.571)
Stoklar	970.454	380.773	194.091	76.155
Garanti giderleri karşılığı	6.184.720	6.376.954	1.236.944	1.275.391
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	5.616.418	4.450.303	1.123.284	890.061
Ertelenmiş finansal gelirler	1.223.640	803.483	244.728	160.697
Diğer karşılıklar	3.765.163	2.073.179	753.033	414.634
Projede tamamlanma yüzdesi metodu uygulamasından dolayı yapılan düzeltmeler	(9.802.719)	-	(1.960.544)	-
Diğer	(792.487)	(1.411.042)	(158.498)	(70.552)
Ertelenen vergi varlığı			2.661.472	4.476.527

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren yıllara ait ertelenen vergi yükümlülüğünün ve varlığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak	(4.476.527)	852.060
Cari dönem ertelenen vergi geliri	1.815.055	(5.356.801)
Özsermayeye yansıtılan vergi gideri	-	28.214
	(2.661.472)	(4.476.527)

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

36. Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kar, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Hissedarlara ait net kar (TL)	33.859.810	34.855.400
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	24.000.000.000	24.000.000.000
Hisse başına kazanç (Kr)	0,141	0,145

37. İlişkili taraf açıklamaları

Yıl sonu itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile yıl içerisinde ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

İ) 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan alacak ve borçlar:

İlişkili taraflardan alacaklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ram Dış Ticaret A.Ş.(Ram Dış) (1)	30.535.451	22.444.543
Rmk Marine Gemi San.A.Ş.(Rmk Gemi) (1)	22.905	2.723
Ford Otosan A.Ş.(Ford) (1)	18.514	22.740
Zer Merkezi Hizmetler Ve Ticaret A.Ş.(Zer) (1)	-	27.384
Tasfiye halinde Otoyol Sanayi A.Ş. (3)	-	11.859
Diğer (1)	44.358	13.455
Toplam	30.621.228	22.522.704

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

(3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

37. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

İlişkili taraflara borçlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Zer (1)	748.163	671.064
Ram Dış (1)	276.840	1.270.398
Koç Sistem Bilgi İle.Hizm.A.Ş. (Koç Sistem) (1)	265.270	70.532
Setur Servis Turistik A.Ş. (Setur) (1)	263.272	178.110
Otokoç Otomotiv Tic.San.A.Ş. (Otokoç) (1)	203.549	108.970
Platform Araştırma ve Geliştirme Taş.Tic. A.Ş.(Platform) (1)	194.149	148.392
Akpa Dayanıklı Tük.Paz.A.Ş. (Akpa) (1)	177.502	137.474
Koç Holding A.Ş.(Koç Holding) (2)	108.280	128.367
Setair Hava Taşıma.ve Hiz.A.Ş.(Setair) (1)	78.266	-
Ram Sigorta Aracılık Hiz.A.Ş. (Ram Sigorta) (1)	55.238	39.137
Koç-Net Haberleşme A.Ş. (Koçnet) (1)	28.245	1.606
Ford (1)	24.533	17.833
Opet Petrolcülük A.Ş. (Opet) (1)	18.087	14.048
Promena Elektronik Tic. A.Ş. (Promena) (1)	14.950	-
Palmira Turizm Tic.A.Ş. (Palmira)(1)	1.863	1.013
Yapı Kredi Kültür ve Sanat (1)	1.790	-
Koçtaş Yapı Marketleri T.A.Ş. (Koçtaş) (1)	78	10.945
Tasfiyel Halinde Otoyol (3)	-	9.889.872
Koç Üniversitesi (1)	-	11.379
Koç Finansal Kiralama A.Ş. (1)	-	1.462
Oltaş Otomotiv Last.Tev.A.Ş. (Oltaş) (1)	-	346
Beldeyama Motorlu Vast.A.Ş. (Beldeyama) (1)	-	142.599
Tofaş Türk Otomobil Fabr.A.Ş. (Tofaş) (1)	-	11.662
Diğer	7.235	6.947
Toplam	2.467.310	12.862.156

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

(3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

ii) 31 Aralık tarihlerinde sona eren dönemlerde ilişkili taraflara yapılan önemli satışlar ve ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar:

Ürün ve hizmet satışları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ram Dış (1)	132.084.295	37.748.392
Zer (1)	302.435	-
Aygaz Anonim Şirketi (Aygaz) (1)	161.698	161.158
Beldeyama (1)	126.746	-
Ford (1)	14.073	65.738
Aygaz Doğalgaz İletim A.Ş. (Aygaz Doğalgaz) (1)	3.170	-
Rmk Gemi (1)	-	26.864
Tasfiye halinde Otoyol (3)	-	10.063.715
Toplam	132.692.417	48.065.867

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

37. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Sabit kıymet alımları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Koç Sistem (1)	1.360.133	1.057.314
Otokoç (1)	150.950	-
Koçnet (1)	26.451	4.212
Tasfiye Halinde Otoyol (3)	-	57.171.000
Toplam	1.537.534	58.232.526

Stok alımları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Zer (1)	4.192.838	3.540.356
Ram Dış (1)	1.407.186	5.737.304
Akpa (1)	1.207.464	1.257.854
Beldeyama (1)	623.350	1.736.268
Opet (1)	263.381	237.519
Koçtaş (1)	20.469	26.530
Arçelik A.Ş. (1)	12.874	-
Ford (1)	5.643	10.760
Tasfiye Halinde Otoyol (3)	-	7.355.088
Oltaş (1)	-	105.922
Sanal Merkez T.A.Ş. (1)	-	15.646
Zer (1)	-	-
Toplam	7.733.205	20.023.247

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

(3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Hizmet alımları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ram Dış (1)	8.090.341	2.442.081
Setur (1)	1.355.000	1.671.395
Koç Holding A.Ş.(2)	1.096.183	978.379
Ram Sigorta (1)	1.073.286	1.198.582
Otokoç (1)	622.313	432.608
Koç Sistem (1)	285.070	457.270
Koç.Net (1)	207.963	151.089
Platform (1)	165.129	126.666
Setair (1)	108.620	61.215
Promena (1)	42.907	-
Tofaş(1)	8.104	14.125
Koç Üniversitesi (1)	7.595	10.612
Palmira (1)	6.789	845.251
Tasfiye Halinde Otoyol (3)	5.953	-
Yapi Kredi Kültür ve Sanat Yay (1)	1.662	-
Migros T.A.Ş.	-	167.025
VKV Amerikan Hastanesi (1)	-	27.175
Koç Bilgi Savunma A.Ş. (1)	-	1.211
Rahmi M.Koç Müzesi (1)	-	613
Toplam	13.076.915	8.585.297

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

37. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Banka mevduat hesapları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)		
- Vadeli mevduatlar	7.131.308	43.956.700
- Vadesiz mevduatlar	626.547	1.352.273
	7.757.855	45.308.973

Tahsildeki çek ve senetler	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	14.309.918	18.392.003
	14.309.918	18.392.003

Krediler	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	50.203.570	16.955.881
	50.203.570	16.955.881

Şirket'in ayrıca, Koç Holding A.Ş. garantörlüğünde almış olduğu 10.000.000 USD tutarında kredisi bulunmaktadır (2008 – Yoktur).

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ilişkili taraflar ile ilgili finansman gelir ve giderleri:

Faiz gelirleri	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	1.180.929	430.902
Toplam	1.180.929	430.902

- (1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı
(2) Şirket hissedarı
(3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Kur farkı gelirleri	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	14.206.510	2.488.826
Ram Dış (1)	7.757.256	3.114.237
Ram Sigorta (1)	-	-
Toplam	21.963.766	5.603.063

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

37. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Forward gelirleri ve giderleri	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.		
Forward gelirleri	678.416	-
Forward giderleri	(1.879.244)	-
Toplam	(1.200.828)	-

Kur farkı giderleri	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	16.015.358	8.345.200
Ram Dış (1)	11.253.453	4.289.826
Tasfiye Halinde Otoyol (3)	668.266	13.236.552 (*)
Ram Sigorta (1)	-	2.307
Toplam	27.937.077	25.873.885

(*) Şirket'in Otoyol Sanayi A.Ş.'den satın aldığı sabit kıymetlerle ilgili 47,5 milyon ABD Doları borcunun fatura tarihi ile ödeme tarihleri arasında oluşan kur farklarının Şirket'e faturalanması sonucu oluşan kur farkı gideridir.

Faiz giderleri	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	2.315.952	405.431
Toplam	2.315.952	405.431

- (1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı
(2) Şirket hissedarı
(3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ile yapılan forward anlaşmaları

31 Aralık 2009				
Tutar	Para birimi	Parite	İşlem tarihi	Vade tarihi
-	-	-	-	-

31 Aralık 2008				
Tutar	Para birimi	Parite	İşlem tarihi	Vade tarihi
15.000.000	ABD Doları-Euro	1,3973	31.12.2008	15.05.2009
12.000.000	ABD Doları-Euro	1,3959	31.12.2008	30.06.2009
11.000.000	ABD Doları-Euro	1,3947	31.12.2008	06.08.2009
15.000.000	ABD Doları-Euro	1,3944	31.12.2008	12.10.2009

Şirket'in 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yılda üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 4.350.657 TL'dir (31 Aralık 2008 – 4.842.413 TL).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Şirket, faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler, piyasa riski (kur riski ve faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, mali piyasaların öngörülemezliğine ve değişkenliğine odaklanmakta olup, Şirket'in mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Kredi riski

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Şirket yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Şirket'in tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Şirket, bayilerinden ya da diğer müşterilerinden doğabilecek bu riski, bayiler için belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlandırarak, avansla çalışarak veya satılan araçların mülkiyetini Şirket lehine rehin koydurarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Şirket tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Yurt dışı satışlarının tamamı teyidli akreditif ile gerçekleştirilmektedir. Savunma araçları satışları ise yurtiçi ve yurtdışı hükümetlerin kuruluşlarına ya da onlara aracılık yapan şirketlere yapıldığından dolayı bu satışlar ile ilgili herhangi bir tahsilat riski öngörülmemektedir. Ticari alacaklar, Şirket yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 10).

Cari dönem	Alacaklar			
	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat (Not 6)	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	159.793.780	6.385	30.233.627	-
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	(125.401.848)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	157.273.528	6.385	30.233.627	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	1.113.718	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	1.406.534	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	10.438.968	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 10)	(9.032.435)	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	1.406.533	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Önceki dönem	Alacaklar			
	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat (Not 6)	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	174.171.315	6.234	64.925.025	80.151.900
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	(90.565.396)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	169.790.541	6.234	64.925.025	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	2.310.746	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	2.070.028	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	9.795.519	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 10)	(7.725.491)	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	2.070.028	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	80.151.900

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinde oluşmaktadır.

Ticari alacaklar için yaşlandırma analizi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla 2.520.252 TL (31 Aralık 2008 – 4.380.774 TL) tutarındaki ticari alacaklar vade tarihinde tahsil edilememiştir.

Cari dönem	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.520.252
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	2.520.252

Önceki dönem	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.094.674
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	2.160.889
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.125.211
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	4.380.774

(1) Treyler araçları üstündeki rehin teminatlarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Likidite riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Şirket'in 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla, vade tarihlerine göre, indirgenmemiş ticari ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

Cari dönem

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	141.225.474	150.063.565	69.854.413	-	80.209.152	-
Ticari borçlar	56.548.984	56.769.351	46.154.444	10.607.642	7.265	-
Diğer borçlar	156.843.558	156.843.558	-	156.843.558	-	-
Beklenen vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	3.057.126	3.057.126	-	3.057.126	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	5.417.702	5.417.702	5.417.702	-	-	-
Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)						
Türev finansal yükümlülükler (net)						
Türev nakit girişleri	-	-	-	-	-	-
Türev nakit çıkışları	-	-	-	-	-	-

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Önceki dönem

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	210.331.455	218.382.520	66.407.476	151.975.044	-	-
Ticari borçlar	55.813.758	56.317.189	46.141.466	10.175.723	-	-
Diğer borçlar	72.141.887	72.141.887	-	72.141.887	-	-

Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	3.161.117	3.161.117	3.161.117	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	4.460.501	4.460.501	4.460.501	-	-	-

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)						
Türev nakit girişleri	(1.146.926)	(1.146.926)	-	(*)		
Türev nakit çıkışları	80.151.900	80.151.900	-	(*)	-	-

(*) Şirket, EURO ABD Doları paritesindeki dalgalanmadan doğan riski nedeniyle 31 Aralık 2008 tarihinde toplam 53.000.000 ABD Doları değerinde forward anlaşması yapmıştır. İlgili forward anlaşmasına göre Şirket 37.975.909 EURO karşılığı 53.000.000 ABD Doları satın alacaktır. Bu tutarların vadesindeki nakit giriş ve çıkışları TL cinsinden hesaplanmadığı için TL tutarlar belirtilmemiştir.

Piyasa riski

a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Şirket'in yabancı şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişiklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Şirket, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Şirket tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

Döviz pozisyonu tablosu						
Cari dönem						
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini	İsviçre Frangı	
1. Ticari alacaklar	171.980.703	48.631.610	44.843.135	787.486	-	
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	22.948.379	14.373.088	545.916	53.356	-	
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	
3. Diğer	36.306.118	22.915.011	834.600	-	-	
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	231.235.200	85.919.709	46.223.651	840.842	-	
5. Ticari alacaklar	31.422.645	-	14.545.501	-	-	
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	
7. Diğer	-	-	-	-	-	
8. Duran varlıklar (5+6+7)	31.422.645	-	14.545.501	-	-	
9. Toplam varlıklar (4+8)	262.657.845	85.919.709	60.769.152	840.842	-	
10. Ticari borçlar	(27.889.814)	(808.758)	(2.474.573)	(8.926.104)	-	
11. Finansal yükümlülükler	(37.880.708)	(10.059.212)	(10.523.794)	-	-	
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(155.430.988)	(93.028.466)	(7.109.210)	-	-	
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(221.201.510)	(103.896.436)	(20.107.577)	(8.926.104)	-	
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	
15. Finansal yükümlülükler	(21.633.593)	-	(10.014.162)	-	-	
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(21.633.593)	-	(10.014.162)	-	-	
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(242.835.103)	(103.896.436)	(30.121.739)	(8.926.104)	-	
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-	-	
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-	-	
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	19.822.742	(17.976.727)	30.647.413	(8.085.262)	-	
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	138.947.612	52.136.728	36.922.023	(8.085.262)	-	
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	
23. İhracat	158.023.446	54.461.939	27.342.162	4.495.814	-	
24. İthalat	153.977.582	26.863.275	35.628.214	14.246.113	872.942	

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

		Döviz pozisyonu tablosu				
		Önceki dönem				
		TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini	İsviçre Frangı
1.	Ticari alacaklar	95.427.613	1.747.043	42.713.233	613.515	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	65.601.564	41.439.146	1.358.473	11.369	-
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
3.	Diğer	-	-	-	-	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	161.029.177	43.186.189	44.071.706	624.884	-
5.	Ticari alacaklar	37.617.739	-	17.571.814	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
7.	Diğer	-	-	-	-	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	37.617.739	-	17.571.814	-	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	198.646.916	43.186.189	61.643.520	624.884	-
10.	Ticari borçlar	(29.047.890)	(8.092.591)	(6.606.517)	(1.048.255)	(264.691)
11.	Finansal yükümlülükler	(133.748.602)	(57.377.299)	(21.943.625)	-	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(72.141.887)	(47.218.498)	(342.560)	-	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(234.938.379)	(112.688.388)	(28.892.702)	(1.048.255)	(264.691)
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(234.938.379)	(112.688.388)	(28.892.702)	(1.048.255)	(264.691)
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(36.291.463)	(69.502.199)	32.750.818	(423.371)	(264.691)
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	35.850.424	(22.283.701)	33.093.378	(423.371)	(264.691)
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-
23.	İhracat	149.992.527	58.895.933	33.126.944	4.331.594	-
24.	İthalat	151.405.544	36.060.533	47.804.806	7.070.534	1.107.478

Ayrıca, Şirket 31 Aralık 2008 tarihi itibarı ile 53.000.000 ABD Doları değerinde forward anlaşması yapmıştır.İlgili forward anlaşmasına göre Şirket 37.975.909 EURO karşılığı 53.000.000 ABD Doları satın alacaktır (Dipnot 37).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla Şirket’in vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Euro ve İngiliz Sterlini’ndeki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir :

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu		
Cari dönem		
	Kar/zarar	Kar/zarar
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları’nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	7.850.227	(7.850.227)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	7.850.227	(7.850.227)
<i>Euro’nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	7.976.265	(7.976.265)
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Euro net etki (4+5)	7.976.265	(7.976.265)
<i>İngiliz Sterlini’nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(1.931.731)	1.931.731
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	(1.931.731)	1.931.731
<i>İsviçre Frangı’nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
10- İsviçre Frangı net varlık/yükümlülüğü	-	-
11- İsviçre Frangı riskinden korunan kısım	-	-
12- İsviçre Frangı varlıkları net etki (10+11)	-	-
Toplam (3+6+9+12)	13.894.761	(13.894.761)

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu		
Önceki dönem		
	Kar/zarar	Kar/zarar
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(3.369.964)	3.369.964
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(3.369.964)	3.369.964
<i>Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	7.084.631	(7.084.631)
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Euro net etki (4+5)	7.084.631	(7.084.631)
<i>İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(92.820)	92.820
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	(92.820)	92.820
<i>İsviçre Frangı'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
10- İsviçre Frangı net varlık/yükümlülüğü	(36.804)	36.804
11- İsviçre Frangı riskinden korunan kısım	-	-
12- İsviçre Frangı varlıkları net etki (10+11)	(36.804)	36.804
Toplam (3+6+9+12)	3.585.043	(3.585.043)

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, Şirket'in türev aracı bulunmamaktadır.

31 Aralık 2008 tarihinde, Şirket, EURO ABD Doları paritesindeki dalgalanmadan doğan riski ortadan kaldırmak için 31 Aralık 2008 tarihinde Yapı Kredi Bankası aracılığıyla toplam 53.000.000 ABD Doları değerinde forward anlaşması yapmıştır. İlgili anlaşmanın vadeleri ve pariteleri aşağıdaki gibidir:

Tutar	Para birimi	Parite	İşlem tarihi	Vade tarihi
15.000.000	ABD Doları	1,3973	31.12.2008	15.05.2009
12.000.000	ABD Doları	1,3959	31.12.2008	30.06.2009
11.000.000	ABD Doları	1,3947	31.12.2008	06.08.2009
12.000.000	ABD Doları	1,3944	31.12.2008	12.10.2009

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

b) Faiz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Faiz oranı riski

Şirketin faize duyarlı önemli bir varlığı yoktur. Şirket’in gelirleri ve faaliyetlerinden nakit akımları, büyük oranda piyasa faiz oranındaki değişimlerden bağımsızdır.

Şirket’in faiz oranı riski, kısa dönem borçlanmasından ve vadeli mevduatlarından kaynaklanmaktadır. Şirket’in almış olduğu banka kredileri ve vadeli mevduatları sabit faizli olmakla beraber, operasyonların devamı için gelecek dönemlerdeki krediler ve mevduatlar ileride gerçekleşecek faiz oranlarından etkilenmektedir.

1 Ocak 2008’den itibaren geçerli olan UFRS 7 “Finansal Araçlar” standardı kapsamında, Şirket’in faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir:

Faiz pozisyonu tablosu		Cari dönem	Önceki dönem
Sabit faizli finansal araçlar			
Finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan varlıklar	-	-
	Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-
Finansal yükümlülükler		141.225.475	210.331.455
Değişken faizli finansal araçlar			
Finansal varlıklar		-	-
Finansal yükümlülükler		-	-

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla, Şirket’in finansal yükümlülükleri sabit faizli banka kredilerinden oluşmaktadır.

Sermaye yönetimi

Sermayeyi yönetirken Şirket’in hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Şirket’in faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sektördeki diğer şirketlerle paralel olarak Şirket sermaye yönetiminde borç sermaye oranını izlemektedir. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri, ticari ve diğer borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır. Toplam sermaye, bilançoda gösterildiği gibi özsermaye ile net borcun toplanmasıyla hesaplanır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Toplam borçlar (*)	363.092.844	345.908.718
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Not 6)	(31.881.177)	(65.911.910)
Net borç	331.211.667	279.996.808
Toplam özsermaye	173.122.964	147.897.591
Toplam sermaye	504.334.631	427.894.399
Borç/sermaye oranı	%66	%65

(*) 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, toplam borcun içerisinde siparişler için alına 156.843.558 TL'lik (31 Aralık 2008 - 72.141.887 TL) avans bulunmaktadır. Bu avans düşülerek Borç/sermaye oranı hesaplanırsa, 31 Aralık 2009 tarihinde söz konusu bu oran %50 (31 Aralık 2008 - %58) olacaktır.

39. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)

Rayiç bedel, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa, oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini rayiç bedelleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak tespit edilmiştir. Rayiç bedel tahmininde ve piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Şirket, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

Finansal varlıklar -- Yabancı para cinsinden parasal kalemler dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Finansal aktiflerin, kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Finansal yükümlülükler -- Yabancı para cinsinden parasal kalemler dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, rayiç değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür. Kısa vadeli kredilerinin ise vadelerinin kısa olması nedeniyle taşınan değerlerinin rayiç değeri yansıttığı varsayılmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

40. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonra mali tabloyu etkileyen önemli bir husus bulunmamaktadır.

41. Finansal tabloların önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gereken diğer hususlar

Finansal tabloları önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gerekli başka bir husus bulunmamaktadır.